

سُورَةُ الْبَلَدِ

सुःकेःके ६०

आरु-आरुअरु

سورة الحجر ١٠ - ٢٠

سُورَةُ الْبَلَدِ
សូរ៉េហ៊ីត្ត ៩០ អាល់-បាឡាដ្ឋ

"អាល់-បាឡាដ្ឋ" ប្រែថា "បុរី" មាន ២០ អាយ៉ាត្ត ។

សូរ៉េហ៊ីត្ត ៩០ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់
សូរ៉េហ៊ីត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ត ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

ابن بابويه: بإسناده، عن أبي بصير، عن أبي عبد الله (عليه السلام)، قال: «من كان قراءته في فريضة "لا أقسم بهذا البلد" كان في الدنيا معروفاً أنه من الصالحين، وكان في الآخرة معروفاً أن له من الله مكاناً، وكان يوم القيامة من رفقاء النبيين والشهداء و الصالحين». (ثواب الأعمال : الجزء ١ الصفحة ١٢٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٥٩ الحديث: ٩٩ /١١٦١٧)**

អ៊ុបនូ បាបាវ៉ែហ្គ័រ[មានប្រសាសន៍] យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី អាហ្វិ បាស្ទៀរ ដែលបាន
ថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រនៅក្នុងស្ទ្រីឡាតូហ្វារឌូ [៩០:១] ទេ អញ
ស្បថនឹងបុរីនេះ (គឺសូរ៉េហ៊ីត្ត ៩០) គេនឹងស្គាល់អ្នកនោះពេញពិភពលោកថាជាអ្នកធ្វើល្អ ក្នុងលោកមុខ
អល់ឡោះហ្គ័រនឹងឲ្យអ្នកនោះមានបុណ្យស័ក្តិខ្ពស់ ជាមិត្តម្នាក់របស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} ជាមិត្ត
របស់បណ្តាទុក្ខរៈបុគ្គល ជាមិត្តរបស់បណ្តាសច្ចាភារី" (ثواب الأعمال: 123)

و من (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ أَعْطَاهُ اللهُ تَعَالَى الْأَمَانَ مِنْ غَضَبِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ نَجَاهُ مِنْ صُعُودِ الْعَقَبَةِ الْكُؤُودِ، وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّقَهَا عَلَى الطِّغْلِ، أَوْ مَا يُؤَلَّدُ، أَمِنَ عَلَيْهِ مِنْ كُلِّ مَا يَعْزُضُ لِلْأَطْفَالِ [1]». (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٥٩ الحديث: ٩٩ /١١٦١٨)**

[1] و هي ریح تعرض لهم. «مجمع البحرين 1:260».

[សាត្រា]ខ័រ៉ាស្ទ អាល់-គូរអានចែងថាព្រះសាស្តា^{عليه و آله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េហ៊ីត្តនេះ អ្នក
នោះនឹងផុតពីព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្គ័រក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រះអង្គនឹងជួយអ្នកនោះពុះពារឧបសគ្គ
នានា ។ សរសេរសូរ៉េហ៊ីត្តនេះពាក់ឲ្យកូនក្មេងឬអ្វីដែលអ្នកនោះបានបង្កើតមក វានឹងធ្វើឲ្យក្មេងនោះមាន
សុវត្តិភាព ។" (تفسير البرهان) 11618)

* وَ قَالَ رَسُولُ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «مَنْ قَرَأَهَا نَجَّاهُ اللهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ صُعُوبَةِ الْعَقَبَةِ، وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّقَهَا عَلَى مَوْئِدٍ أَمِنَ مِنْ كُلِّ آفَةٍ وَ مِنْ بُكَاءِ الْأَطْفَالِ، وَ نَجَّاهُ اللهُ مِنْ أُمَّ الصَّيْبَانِ. (البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٥٩ الحديث: ٩٩

**(11619/

* រឿងលុបឡោះហ្វ៊ូ ៖ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណនេះ អស់ឡោះហ្វ៊ូ ៖ នឹងសង្គ្រោះអ្នកនោះពីឧបសគ្គលំបាក ។ អ្នកណាសរសេរសូរ្យវិញ្ញាណនេះ ពាក់វាឲ្យទារក (កូនង៉ា) ទារកនោះនឹងនឹងរួចផុតពីជម្ងឺផ្សេងៗ (សេចក្តីអាក្រក់ផ្សេងៗ) និងមិនយំទេ ។ អស់ឡោះហ្វ៊ូ ៖ នឹងជួយសង្គ្រោះអ្នកនោះពី អ៊ុម អាល់-ស្ត្រីបយ៉ាន (គឺខ្យល់ដែលបក់មកលើពួកគេ) ។" (البرهان في تفسير القرآن)

* وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِذَا عَلِقَتْ عَلَى الطِّفْلِ أَمِنَ مِنَ النَّفْصِ، وَإِذَا سُعِطَ مِنْ مَائِهَا أُبْضًا بَرًّا بِمَا يُؤَلِّمُ الْحَيَاشِمَ، وَ نَشَأَ نُشُوءًا صَالِحًا». (خواص القرآن: ١٤ «مخطوط». البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٥٩ الحديث: ٩٩ / ١١٦٢٠)**

* អាល់-ស្ត្រីបយ៉ាន ៖ មានព្រះវចនៈថា៖ "ឲ្យទារក (កូនង៉ា) ពាក់សូរ្យវិញ្ញាណនេះ ទារកនោះនឹងមិនខ្វះអ្វីមួយទេ (មិនឈឺផ្តាត់) ។ យកទឹកសូរ្យវិញ្ញាណនេះដាក់ច្រមុះ វានឹងធ្វើឲ្យជាពីរោគច្រមុះ ។ ទារកនឹងធាត់ធំដោយមានសុខភាពល្អ ។" (خواص القرآن: 14 «مخطوط».)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្វ៊ូ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

- ១. ទេ អញស្ស្រងនឹងបុរីនេះ ។
- ២. អ្នកជាអ្នកស្រុកម្នាក់របស់បុរីនេះ
- ៣. [អញស្ស្រង]នឹងបិតានិងអ្នកដែលគេឲ្យកំណើត ។

لَا أَقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ①
 وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ②
 وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ③

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១-៣

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، رَفَعَهُ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "لَا أَقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ * وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ * وَ وَالِدٍ وَمَا وَلَدَ"، قَالَ: «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَمَا وَلَدَ مِنَ الْأَيْمَةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ». (الكافي : الجزء ١ الصفحة ٣٤٢ الحديث ١١ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦١ الحديث: ٩٩ / ١١٦٢٠)**

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូប[មានប្រសាសន៍]តមកពី អាល់-ហ្វ៊ូសែន ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ តមកពី មូហុឡា ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ តមកពី អាល់-ម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អុប្បឡោះហ្វ៊ូតាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ អំពី ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ៊ូតាមុឡា [៩០:១] ទេ អញស្ស្រងនឹងបុរីនេះ ។ [៩០:២] អ្នកជាអ្នកស្រុកម្នាក់របស់ បុរីនេះ [៩០:៣] [អញស្ស្រង]នឹងបិតានិងអ្នកដែលគេឲ្យកំណើត ។ ព្រះអង្គ ៖ (គឺអ៊ីម៉ា ៖ មាន វចនៈថា៖ "អាល់-មុយីនីន ៖ និងបុគ្គលទាំងនោះដែលបានចាប់បដិសន្ធិពីអស់ព្រះសន្តតិម៉ា ៖" (الكافي 1: 11/342)

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ صَالِحِ الْأَنْمَاطِيِّ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَأَنْتَ حَلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ"، قَالَ: «يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)». قُلْتُ: "وَالِدٍ وَ مَا وَلَدٌ؟" قَالَ: «عَلِيٌّ وَ مَا وَلَدٌ». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٩٨ الحديث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦١ الحديث: ٩٩ / ١١٦٢٦)**

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អាប់បាស់ មានប្រសាសន៍តមកពី អាលី ប៊ិនអាប់ខុលឡោះហ្គី តមកពី អ៊ីបរហ្គីម ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី អ៊ីបរហ្គីម ប៊ិន ស្វ័លិះហ្គី អាល់-អាន់ម៉ាទ្វី តមកពី ម៉ាន់ស្វីរ តមកពីបុរសម្នាក់ ដែលបានឲ្យដឹងថា ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី **[៩០:២]** អ្នកជាអ្នកស្រុកម្នាក់របស់បុរសនេះ អាធូ អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "មានន័យថា វិស្វលុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] **[៩០:៣]** [អញស្យថ]នឹងបិតានិងអ្នកដែលគេឲ្យកំណើត?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាលី صلوات الله عليه والسلام និងព្រះរាជបុត្រ عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام" (2 / 798 : 2) (تأويل الآيات : 2 / 798)

وَ عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ الْخَضْرَمِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ لِي: «يَا أَبَا بَكْرٍ، قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَالِدٍ وَ مَا وَلَدٌ" هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، وَ مَا وَلَدَ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)».

[ពាយការណ៍]តមកពី អាល់-ហ្វាសនី ប៊ិន អាល់-ម៉ាដូ តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី យូនុស ប៊ិន យ៉ាកុប តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី អាធូ បាការ អាល់-ហ្គាដូរីមី ដែលមានប្រសាសន៍ថា អាធូ យ៉ាកុប صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អាធូ បាការ អើយ ! ព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គី عز وجل **[៩០:៣]** [អញស្យថ]នឹងបិតានិងអ្នកដែលគេឲ្យកំណើត គឺ អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាធូ ត្ថុលិប عليه والسلام ដែលជាបិតា صلوات الله عليه والسلام របស់ អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និង អាល់-ហ្វាសនី صلوات الله عليه والسلام" (2 / 798 : 2) (تأويل الآيات : 2 / 798)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ هَارُونَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَلَا أَقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ"، قَالَ: «كَانَ أَهْلُ الْجَاهِلِيَّةِ يَخْلِفُونَ بَهَا، فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: "فَلَا أَقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ"، قَالَ: عَظُمَ أَمْرٌ مَنْ يَخْلِفُ بَهَا، وَ كَانَتْ الْجَاهِلِيَّةُ يُعْظَمُونَ الْمُحَرَّمَ وَ لَا يُقْسِمُونَ بِهِ وَ لَا بِشَهْرِ رَجَبٍ، وَ لَا يَعْزِضُونَ فِيهِمَا لِمَنْ كَانَ فِيهِمَا ذَاهِبًا أَوْ جَائِيًا، وَ إِنْ كَانَ قَدْ قَتَلَ أَبَاهُ، وَ لَا لِشَيْءٍ [يُخْرِجُ] مِنَ الْحَرَمِ، ذَابَّةٌ أَوْ شَاةٌ أَوْ بَعِيرٌ أَوْ غَيْرِ ذَلِكَ، فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: [لِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)] "لَا أَقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ" * وَ أَنْتَ حَلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ"، قَالَ: فَبَلَغَ مِنْ جَهْلِهِمْ أَنَّهَمْ اسْتَحَلُّوا قَتْلَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ عَظَّمُوا أَيَّامَ الشَّهْرِ حَيْثُ يُقْسِمُونَ بِهِ فَيَقُونَ». (الكافي : الجزء ٧ الصفحة ٤٥٠ الحديث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٠ الحديث: ٩٩ / ١١٦٢٣)**

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាកុប[មានប្រសាសន៍]តមកពី អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្គីម តមកពី ហ្គាវូន ប៊ិន មុស្លីម តមកពី ម៉ាន់អុដ្វាសូ ប៊ិន ស្វ័រ្វាភ្លោះតួ ដែលបានថា អាធូ អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី عز وجل **[៥៦:៧៥]** អញមិនស្យថចំពោះដំណាក់របស់ផ្កាយទេ ថា៖ "បណ្តាមនុស្សខ្មៅ (សម័យមុនអ៊ីស្លាម) តែងតែស្យថចំពោះដំណាក់ផ្កាយនោះ ។ អល់ឡោះហ្គី عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា **[៥៦:៧៥]** អញ

មិនស្បថចំពោះដំណាក់របស់ផ្កាយទេ វាជារឿងមួយធំសម្បើមណាស់ដែលស្បថនឹងដំណាក់ផ្កាយ ។
 បណ្តាមនុស្សខ្លៅតែងតែទុកព្រះមហាក្រឹះជាធំ មិនស្បថនឹងព្រះមហាក្រឹះនោះទេ មិនស្បថនឹងខែវិហ្គាប់
 ទេ ។ ពួកគេមិនប្រព្រឹត្តល្មើសចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងព្រះមហាក្រឹះនិងខែវិហ្គាប់នោះទេដែលទៅមក
 នោះ ទោះបីឪពុកខ្លួនត្រូវសម្លាប់ក៏ដោយ ពួកគេមិនបណ្តេញចេញពីព្រះមហាក្រឹះទេ សូម្បីតែសត្វ ឬ
 ចៀម ឬអ្វីផ្សេង ឬអ្វីមួយផ្សេងពីនោះក៏ដោយ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَجَلَّ}មានព្រះបន្ទូលចំពោះព្រះសាស្តា^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}ព្រះអង្គ
^{عَزَّ وَجَلَّ}ថា [៩០:១] អញស្បថនឹងបុរីនេះ ។ [៩០:២] អ្នកជាអ្នកស្រុកម្នាក់របស់បុរីនេះ ។ ព្រះអង្គ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}
 មានវចនៈថា៖ "ព្រោះតែពួកគេអវិជ្ជាដល់ថ្នាក់នេះបានជាពួកគេអនុញ្ញាតឲ្យសម្លាប់ព្រះសាស្តា^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}
 ថ្វីដ្បិតពួកគេគោរពបូជាថ្ងៃរបស់ខែ គោរពសម្បថនឹងខែទាំងនោះ ។" (4 /450 :7) (الكافي) 56:75-76

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مَرْزَارٍ عَنْ يُوسُفَ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا قَالَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ " فَلَا أَفْسِمُ بِمَوَاقِعِ
 النُّجُومِ " قَالَ أَعْظَمُ إِئْتِمَ مِنْ يَخْلِفُ بِهَا

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម [មានប្រសាសន៍]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន ម៉ារ៉ា តមកពី
 យូនូស តមកពីកនយើងម្នាក់ដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَجَلَّ} [៥៦:៧៥] អញ
 មិនស្បថចំពោះដំណាក់របស់ផ្កាយទេ ព្រះអង្គ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}មានវចនៈថា៖ "[នេះគឺ]បាបធំលើបុគ្គលណាដែល
 ស្បថចំពោះវា ។"

قَالَ وَ كَانَ أَهْلُ الْجَاهِلِيَّةِ يُعْظَمُونَ الْحَرَمَ وَ لَا يُفْسِمُونَ بِهِ يَسْتَحِلُّونَ حُرْمَةَ اللَّهِ فِيهِ وَ لَا يَعْزُضُونَ لِمَنْ كَانَ فِيهِ وَ لَا يُحْرَجُونَ مِنْهُ دَابَّةً
 فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى " لَا أَفْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ وَ أَنْتَ جَلَّ بِهَذَا الْبَلَدِ وَ الْوَالِدِ وَ مَا وَ لَدَ " قَالَ يُعْظَمُونَ الْبَلَدَ أَنْ يَخْلِفُوا بِهِ وَ يَسْتَحِلُّونَ فِيهِ
 حُرْمَةَ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله). (الكافي : جُزء ٧ صَفْحَة ٤٥٠ حَدِيث ٥)

ព្រះអង្គ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}មានវចនៈថា៖ "មនុស្សមុនសម័យអ៊ីស្លាមតែងតែគោរពបូជាព្រះមហាក្រឹះ មិនស្បថនឹង
 ព្រះមហាក្រឹះនោះទេ អនុញ្ញាតឲ្យមានលក្ខណៈស័ក្តិសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَجَلَّ}នៅក្នុងនោះ មិនប្រព្រឹត្ត
 ល្មើសចំពោះអ្នកណាមួយឡើយដែលនៅក្នុងនោះ មិនបណ្តេញសត្វណាមួយដែលនៅក្នុងនោះចេញពី
 នោះឡើយ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَجَلَّ}មានព្រះបន្ទូលថា [៩០:១] អញស្បថនឹងបុរីនេះ [៩០:២] អ្នកជាអ្នកស្រុក
 ម្នាក់របស់បុរីនេះ [៩០:៣] [អញស្បថ]នឹងបិតានិងអ្នកដែលគេឲ្យកំណើត ។ ពួកគេគោរពបូជាស្រុក
 ដែលពួកគេតែងតែលើកយកមកស្បថ ពួកគេអនុញ្ញាតឲ្យមាន[ការប្រព្រឹត្តិល្មើសចំពោះ]លក្ខណៈ
 ស័ក្តិសិទ្ធិរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَجَلَّ}នៅក្នុងស្រុកនោះ ។" (5 /450 :7) (الكافي) 56:75-76

- ៤. ពិតណាស់យើងបានបង្កើតមនុស្សមក [ដើម្បីឲ្យ]
 នៅក្នុងការលំបាក ។
- ៥. គេគិតថាពុំមានអ្នកណាមានអំណាចលើគេទេ ?
- ៦. គេថា៖ "ខ្ញុំបានខ្លះខ្លាយទ្រព្យអស់ច្រើន ។"
- ៧. គេគិតថាពុំមានអ្នកណាយើញគេទេ ?

- لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ﴿١﴾
- أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ﴿٢﴾
- يَقُولُ أَهْلَكَتُ مَا لَا لُبَدًا ﴿٣﴾
- أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ﴿٤﴾

៨. យើងមិនបានឲ្យគេមានភ្នែកពីរទេ ?

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾

៩. អណ្តាតមួយ បបូរមាត់ពីរ ?

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤-៩

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَبَّادٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي يَعْقُوبَ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "أَمْ يَحْسَبُ أَنْ لَنْ يُقَدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ": «يَعْنِي نَعْمَلُ فِي قِتْلِهِ بِنْتِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): "يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا بُدَّ" يَعْنِي الَّذِي جَهَّزَ بِهِ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي جَيْشِ الْعُسْرَةِ "أَمْ يَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ" قَالَ: فَسَادٌ كَانَ فِي نَفْسِهِ، "أَمْ نَجْعَلُ لَهُ عَيْنَيْنِ" يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) "وَلِسَانًا" يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "وَشَفَتَيْنِ" يَعْنِي الْحُسَيْنَ وَالحُسَيْنَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) "وَوَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ" إِلَى وَلَايَتَيْهِمَا "فَلَا افْتَحَمَ الْعَقَبَةَ" * وَ مَا أَذْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ يُقُولُ: مَا أَغْلَمَكَ؟ وَ كُلُّ شَيْءٍ فِي الْقُرْآنِ (مَا أَذْرَاكَ) فَهُوَ مَا أَغْلَمَكَ؟ "بَيِّنًا ذَا مَقْرَبَةٍ" يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ الْمَقْرَبَةُ قُرْبَاهُ "أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَقْرَبَةٍ" يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مُتْرَبًا بِالْعِلْمِ». (تفسير القمّي: الجزء ٢ الصفحة ٤٢٣، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٢ الحديث: ٩٩/ ١١٦٣٣)**

អាាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ៃមមានប្រសាសន៍ថា អាស្ថម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីដ្រីស បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាស្ថម៉ាដូ ប៊ិន មូហាម៉ាដូ តមកពី អាល់-ហ្វាស្ថា ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន អូបាដូ តមកពី អាល់-ហ្វាស្ថា ប៊ិន អាហូ យ៉ាក្កូប តមកពីមិត្តលោកម្នាក់ថា អាហូ យ៉ាក្កូប្បារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៩០:៥] គេគិតថាពុំមានអ្នកណាមានអំណាចលើគេទេ ? ថា៖ "មាន ន័យថា ណាកុំស្ងៀល (អ៊ីម៉ារ) ពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្លាប់ព្រះរាជបុត្រីរបស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ។ [៩០:៦] គេថា៖ "ខ្ញុំបានខ្លះខ្លាយទ្រព្យអស់ច្រើន" មានន័យថាអ្វីដែលបុគ្គលនោះបានផ្តល់ឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ដើម្បីកងទ័ព [ដោយគ្លីញ] ថាលំបាក[ថវិកា] ។ [៩០:៧] គេគិតថាពុំមានអ្នកណាឃើញគេទេ ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ប្រការអាក្រក់ដែលនៅក្នុងខ្លួនបុគ្គលនោះ" ។ [៩០:៨] យើងមិនបានឲ្យគេមាន ភ្នែកពីរទេ ? មានន័យថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} ។ [៩០:៩] អណ្តាតមួយ មានន័យថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} បបូរមាត់ពីរ ? មានន័យថា អាល់-ហ្វាស្ថា ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាល់-ហ្វាស្ថា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ [៩០:១០] យើងបាន បង្ហាញគេនូវផ្លូវទាំងពីរ ? វិទ្យាយ៉ាស្ថរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ ^{عليه السلام} ។ [៩០:១១] តែគេមិនប៉ុនប៉ងយក ផ្លូវឡើងទេ ។ [៩០:១២] អ្នកដឹងបានដូចម្តេចថាអ្វីគឺផ្លូវឡើង ? អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ្វីដែលអញ ^{عليه السلام} បានបង្ហាត់បង្រៀនអ្នក ^{عليه السلام} ។ សព្វសារពើដែលមាននៅក្នុងគូរអាន (ដែលអ្នក ^{عليه السلام} ប្រាប់ ដឹង) គឺអ្វីដែលអញ ^{عليه السلام} បានបង្ហាត់បង្រៀនអ្នក ^{عليه السلام} ។ [៩០:១៥] ដល់កូនកំព្រាជាប់សាលាហិត មានន័យ ថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} ឯជាប់សាលាហិតគឺចងក្លាប់ជាមួយសាច់ញាតិរបស់ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ។ [៩០:១៦] ឬដល់ជនក្រខ្យត់ដែលនៅក្នុងទុគ្គតភាព មានន័យថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលស្គាល់សព្វសារពើ ដោយព្រះប្រាជ្ញាញាណ ។" (تفسير القمّي: 2: 423)

علي بن إبراهيم: "لا أفسم هذا البلد"، [والبعد مكة] "و أنت جليل هذا البلد"، قال: كانت فريش لا يستحلون أن يظلموا أحداً في هذا البلد، و يستحلون ظلمك فيه "و والد و ما ولد"، قال: آدم و ما ولد من الأنبياء و الأوصياء "لقد خلقنا الإنسان في كبد"، قال: منتصباً، و لم يخلق مثله شيء "أَمْ يَحْسَبُ أَنْ لَنْ يُقَدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا بُدَّ" قال: اللبّد: المُجتمِع. (تفسير القمّي

الجزء ٢ الصفحة ٤٢٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٠ الحديث: ٩٩ / ١١٦٢١ ، بحار الأنوار ج ٩ ص (٢٥١)**

អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូប៊ីម (នៅក្នុងតាហ្វៀរតូម៉ូ) មានប្រសាសន៍ថា [៩០:១] អញសូមនឹងបុរីនេះ បុរីគឺ ម៉ាក់កាស្ត ។ [៩០:២] អ្នកជាអ្នកស្រុកម្នាក់របស់បុរីនេះ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام (គឺអ៊ីម៉ា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام) មានវចនៈថា៖ "ពួកគូរិយស្ទីតែងតែគិតថាមិនត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាម្នាក់ទទួលរងនូវអំពើអាក្រក់ទេនៅក្នុងនគរនេះ តែពួកគេអនុញ្ញាតឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើអយុត្តិធម៌មកលើរូបព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បាននៅក្នុងនគរនេះ ។" [៩០:៣] [អញសូម]នឹងបិតានិងអ្នកដែលគេឲ្យកំណើត អ៊ីម៉ា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "អាដ្វាំ عَلِيٌّ ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ និងព្រះឧត្តរាធិការទាំងឡាយ عَلَيْهِمُ السَّلَام ដែលមានអាដ្វាំ عَلِيٌّ ជាឪពុក ។ [៩០:៤] យើងបានបង្កើតមនុស្សមក[ដើម្បីឲ្យ]នៅក្នុងការលំបាក ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ឈរត្រង់ខ្លួន អល់ឡោះហ្គ័រ عَلَّ មិនបានបង្កើតអ្វីផ្សេងដែលដូចមនុស្សទេ ។" [៩០:៥] គេគិតថាពុំមានអ្នកណាមានអំណាចលើគេទេ ? [៩០:៦] គេថា៖ "ខ្ញុំបានខ្លះខ្លាយទ្រព្យអស់ច្រើន ។" អ៊ីម៉ា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "អាល់-ឡាណូដូ គឺ សង្គមទាំងអស់ ។" (تفسير القمي 2: 422)

و فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «أَهْلَكْتُ مَالًا لُبْدًا»، قَالَ: «هُوَ عَمْرُو بْنُ عَبْدِوَدٍّ حِينَ عَرَضَ عَلَيْهِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) الْإِسْلَامَ يَوْمَ الْخُنْدَقِ، وَ قَالَ: فَأَيْنَ مَا أَنْفَقْتُ فِيكُمْ مَالًا لُبْدًا؟ وَ كَانَ أَنْفَقَ مَالًا فِي الصَّدِّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، فَقَتَلَهُ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تفسير القمي : الجزء ٢ الصفحة ٤٢٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٠ الحديث: ٩٩ / ١١٦٢٢)**

អាប៊ិ យ៉ាវូដូ បានរាយការណ៍ថា អាប៊ិ យ៉ាត្រូហ្វារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៩០:៦] គេថា៖ "ខ្ញុំបានខ្លះខ្លាយទ្រព្យអស់ច្រើន" ថា៖ "បុគ្គលនោះគឺ អ៊ីម៉ា ប៊ិន អុប្តាហ្គាដូ ។ កាលអុលី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ប៊ិន អាប៊ិ ត្រូវលិប صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានបង្ហាញគាត់នូវសាសនាអ៊ីស្លាមថ្ងៃ អាល់-ខាន់ដ្វាត្រូ គាត់បានថា៖ "ឯណាទៅទ្រព្យសម្បត្តិដែលអស់លោកបានចាយវាយនិងបានខ្លះខ្លាយនោះ ?" គាត់បានចាយវាយទ្រព្យដើម្បីច្រាន (មនុស្ស) ចេញពីព្រះមាតាអល់ឡោះហ្គ័រ عَلَّ ។ ដូច្នេះ អុលី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានសម្លាប់គាត់ ។" (تفسير القمي 2: 422)

* عَنْهُ عَنْ أَبِيهِ عَنْ هَارُونَ بْنِ الْجُهْمِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ يَمِينِي إِذَا أَقْبَلَ أَبُو حَنِيفَةَ عَلَى حِمَارٍ لَهُ فَاسْتَأْذَنَ عَلَيَّ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَأَذِنَ لَهُ فَلَمَّا جَلَسَ قَالَ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَقَابِسَكَ

* [...]រាយការណ៍]តមកពី ហ្វារូន ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្វារ តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន មុស្ត្លីម ដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបាននៅជាមួយ អាប៊ិ អុប្តាហ្គាដូ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ឯមណាកាល អាប៊ិ ហ្វារូនហ្គាស្ត បានជិះលាមកដល់ ។ គាត់សូមអនុញ្ញាតជួប អាប៊ិ អុប្តាហ្គាដូ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានអនុញ្ញាតឲ្យគាត់ចូលជួប ។ ពេលអង្គុយរួច គាត់បានប្រាប់ អាប៊ិ អុប្តាហ្គាដូ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ថា៖ "ទូលបង្គំចង់ប៉ាន់ប្រមាណព្រះ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។" ។

فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لَيْسَ فِي دِينِ اللَّهِ قِيَاسٌ وَ لَكِنْ أَسْأَلُكَ عَنْ حِمَارِكَ هَذَا فِيمَ أَمْرِهِ؟ قَالَ: عَنْ أَبِي أَمْرِهِ تَسْأَلُ؟

نَسِي الْمِيثَاقِ،

ពេលវាជិតកើត ទេវមួយអង្គឈ្មោះ អាល់-ស្យាយ្យៀរ صلى الله عليه وسلم មករកវា ស្តីបន្ទោសវា ត្រឡប់វាយកក្បាលចុះ ក្រោម ។ ជើងវាទៅរកក្បាលម្តាយវា ក្បាលវាទៅរកជើងម្តាយវា ។ អល់ឡោះហ្ន៍ عز وجل ធ្វើឲ្យស្រួលកើត សម្រាប់ម្តាយវា ។ មនុស្សទាំងអស់កើតមកដូច្នោះឯង លើកលែងតែមនុស្សនោះសាហាវ (ខ្លាំង) ។ ពេល វាត្រូវស្តីបន្ទោស វាក៏យំ ប្រែខ្លួន ហើយធ្លាក់មកលើដីដោយយំស្រែកព្រោះតែត្រូវ អាល់-ស្យាយ្យៀរ صلى الله عليه وسلم ស្តីបន្ទោស ហើយក៏បានភ្លេចកិច្ចសន្យា ។

وَ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ جَمِيعَ الْبَهَائِمِ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِهَا مَنْكُوسِينَ، مُقَدِّمُهَا إِلَى مُؤَخَّرِ أُمَّهَاتِهَا وَ مُؤَخَّرِهَا إِلَى مُقَدِّمِ أُمَّهَاتِهَا، وَ هِيَ تَرِيضُ [تَتَرَبَّصُ] فِي الْأَرْحَامِ مَنْكُوسَةً، فَذُ ادْخَلَ رَأْسَهُ بَيْنَ يَدَيْهِ وَ رِجْلَيْهِ، يَأْخُذُ الْغِذَاءَ مِنْ أُمِّهِ، فَإِذَا دَنَا وَلَاذَتْهَا إِسْلَالًا وَ مَوْضِعُ أَعْيُنِهَا فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِهَا، وَ هَاتَانِ الْكُنُتَانِ اللَّتَانِ بَيْنَ أَيْدِيهَا كُلِّهَا مَوْضِعُ أَعْيُنِهَا فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِهَا، وَ مَا فِي عَرَاقِبَيْهَا مَوْضِعُ مَنَاخِيرِهَا لَا يَنْبُتُ عَلَيْهِ الشَّعْرُ،

អល់ឡោះហ្ន៍ عز وجل បង្កើតសត្វទាំងអស់ក្បាលចុះក្រោមនៅក្នុងពោះមេវា ។ ជើងវាទៅរកក្បាលមេវា ក្បាល វាទៅរកជើងមេវា ។ វាដកយកក្បាលចុះក្រោមនៅក្នុងពោះមេវា ដោយដាក់ក្បាលចន្លោះជើងនិងដៃ វា ។ វាបានចំណីពីមេវា នៅក្នុងពោះមេវា ។ វាដាក់បាតដៃទាំងពីរវាលើភ្នែកវា ដូច្នោះពេលមិនដុះលើបាត ដៃវាទេ ឯខ្នងដៃមិនដូច្នោះទេ ។

وَ هُوَ لِلدَّوَابِّ كُلِّهَا مَا خَلَا الْبَعِيرَ فَإِنَّ غُنْفَهُ طَالَ فَتَقَدَّ رَأْسُهُ بَيْنَ قَوَائِمِهِ فِي بَطْنِ أُمِّهِ . (المحاسن ج ٢ ص ٣٠٤)

នេះសម្រាប់សត្វទាំងអស់លើកលែងតែសត្វអូដូ ព្រោះកវាវែង ដូច្នោះក្បាលវាចូលទៅក្នុងចន្លោះអវយវៈ វា ។ (المحاسن ج ٢ ص ٣٠٤)

១០. យើងបានបង្ហាញគេនូវផ្លូវទាំងពីរ ? وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១០

وَ قَالَ الْحَسَنُ: بَلَّغْنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ قَالَ: أُنْيَا النَّاسُ هُمَا نَجْدَانِ نَجْدُ الْحَيْرِ وَ نَجْدُ الشَّرِّ، فَمَا جَعَلَ نَجْدَ الشَّرِّ أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنْ نَجْدِ الْحَيْرِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٥٨١)

អាល់-ហ្គាសាន់ صلى الله عليه وسلم មានវចនៈថាខ្ញុំ صلى الله عليه وسلم បានឮមកពី រិស្វលុលឡោះហ្ន៍ عز وجل ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله មានព្រះវចនៈ ថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអីយ! នេះគឺផ្លូវពីរ ផ្លូវល្អនិងផ្លូវអាក្រក់ ។ ដូច្នោះចូរអស់លោកកុំចាត់ទុកផ្លូវអាក្រក់ជាទី ស្រឡាញ់សម្រាប់អស់លោកជាងផ្លូវល្អ ។" (តាហ្ស៍សៀវ នូវ អាល់-ស្យាក្វីឡែន បាប់ ៩០ ហ្គាឌីស ១៣)

- ១១. តែគេមិនប៉ុនប៉ងយកផ្លូវឡើងទេ ។
- ១២. អ្នកដឹងបានដូចម្តេច ថាអ្វីគឺផ្លូវឡើង ?
- ១៣. គឺដោះលែងទាស:ម្នាក់ឲ្យមានសេរីភាព
- ១៤. ឬជួយផ្គត់ផ្គង់អាហារក្នុងថ្ងៃអត់ឃ្នាន
- ១៥. ដល់កូនកំព្រាជាប់សាលាហិត
- ១៦. ឬដល់ជនក្រខ្យត់ដែលនៅក្នុងទុក្ខភាព ។

- فَلَا أَفْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾
- وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾
- فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾
- أَوْ إِطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾
- يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾
- أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១-១៦

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُوسُفَ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ زُهَيْرٍ، عَنْ أَبِي بَانَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ: «فَلَا أَفْتَحَمَ الْعَقَبَةَ»، فَقَالَ: «يَا أَبَانُ، هَلْ بَلَغَكَ مِنْ أَحَدٍ فِيهَا شَيْءٌ؟» فَقُلْتُ: لَا، فَقَالَ: «نَحْنُ الْعَقَبَةُ، فَلَا يَصْعَدُ إِلَيْنَا إِلَّا مَنْ كَانَ مِنَّا».

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-អាប់បាស់[មានប្រសាសន៍]តមកពី អាល់-ហ្ស៊ែសន៍ ប៊ិន អាល់-ម៉ាដ តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី យូនុស ប៊ិន យ៉ាក្កូតូប តមកពី យូនុស ប៊ិន ស្វាហ្វៀរ តមកពី អាបាស ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាយ៉ាស់ [៩០:១១] តែគេមិនប៉ុនប៉ងយកផ្លូវឡើងទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អាបាស អើយ គេបានប្រាប់លោកអ្វីខ្លះទេអំពីអាយ៉ាស់នេះ ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "យើង ^{عليهم السلام} គឺ "ផ្លូវឡើង" (អាល់-អុក្វីបាស់) ។ ដូច្នេះពុំមានអ្នកណាឡើងមករកយើង ^{عليهم السلام} ទេ រៀបលែងតែអ្នកណាដែលជាគ្មារបស់យើង ^{عليهم السلام} ។"

ثُمَّ قَالَ: «يَا أَبَانُ، أَلَا أُرِيدُكَ فِيهَا حَرْفًا، خَيْرٌ لَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا؟». قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: «فَكُّ رَقَبَةٍ»، النَّاسُ مَمَالِيكَ النَّارِ كُلُّهُمْ غَيْرُكَ وَغَيْرِ أَصْحَابِكَ، فَكُّكُمْ اللَّهُ مِنْهَا». قُلْتُ: بِمَا فَكَّنَا مِنْهَا؟ قَالَ: «بِوَلَايَتِكُمْ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ ابْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٩٩ الحديث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٥ الحديث: ٩٩ ** (١١٦٤٥/

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អាបាស អើយ! តើខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាចនិយាយថែមប្រាប់លោកពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះបានទេ ដោយសម្តីមួយដែលប្រសើរបំផុតសម្រាប់លោក ជាពិភពលោកនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងលោកនោះទៀត ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "បាន ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្តែងធម៌ថា: "[៩០:១៣] គឺដោះលែងទាស:ម្នាក់ឲ្យមានសេរីភាព ។ មនុស្សទាំងអស់ជាខ្ញុំរបស់ភ្លើងនរក លើកលែងតែលោកនិងបក្សពួកលោកទេ ព្រោះអស់ឡោះហ្វី ^{عليهم السلام} បានដោះលែងពួកគេពីភ្លើងនរកនេះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "តើអស់ឡោះហ្វី ^{عليهم السلام} ដោះលែងពួកគេដោយវិធីណា ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ដោយវិធីដែលអស់លោកស្ថិតនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស់របស់ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថីលីប ។" (تأويل الآيات :2 /799 5)

وَعَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ خَلَادٍ، قَالَ: كَانَ أَبُو الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا أَكَلَ أُتِيَ بِصَحْفَةٍ، فَتَوَضَّعَ بِعُرْبٍ مَائِدَتِهِ، فَيَعْمِدُ إِلَى أَطْيَبِ الطَّعَامِ مِمَّا يُؤْتَى بِهِ، فَيَأْخُذُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ شَيْئًا، فَيُوضَعُ فِي تِلْكَ الصَّحْفَةِ، ثُمَّ يَأْمُرُ بِهَا لِلْمَسَاكِينِ، ثُمَّ يَتْلُو هَذِهِ الْآيَةَ: «فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ» ثُمَّ يَقُولُ: «عَلِمَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنَّهُ لَيْسَ كُلُّ إِنْسَانٍ يَقْدِرُ عَلَى عِنَقِ رَقَبَةٍ، فَجَعَلَ لَهُمْ سَبِيلًا إِلَى الْجَنَّةِ». (الكافي : الجزء ٤ الصفحة ٥٢ الحديث ١٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٤ الحديث: ٩٩ / ١١٦٤٠)**

[...ពាយការណ៍តមកពី] អាស្ថម្ភាដ្ឋ បឺន មូហ្គាម៉ាដ្ឋ តមកពីឪពុកលោក តមកពី មូហ្គាម៉ា បឺន ខ្ញុំឡាដ្ឋ ដែលបានថាកាល អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាស អាល់-រីដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} កំពុងតែសោយក្រយាគេបានយកសន្លឹក ក្រដាសមួយឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទុកក្រដាសនោះក្បែរតុព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានយកក្រយាល្អៗមួយចំណែកៗដែលគេយកមកថ្វាយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះមកដាក់លើសន្លឹកក្រដាស នោះ ។ បន្ទាប់មកបានឲ្យគេយកគោដនាហារនោះទៅឲ្យអ្នកក្រ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រ អាយ៉ាស្កុនេ: [៩០:១១] តែគេមិនប៉ុនប៉ងយកផ្លូវឡើងទេ ។ ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្តែងធម៌ថា: "អល់ឡោះហ្វ្លែដ្ឋចង់ញាណថា មនុស្សទាំងអស់មិនមានសមត្ថភាពដោះលែងទាស:ឲ្យមានសេរីភាព បានទេ ដូច្នេះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានធ្វើផ្លូវទៅកាន់ឋានសួគ៌មួយសម្រាប់ពួកគេ ។" (الكافي 4: 12/52)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُهَيْمٍ، عَنْ يُونُسَ، قَالَ: أَخْبَرَنِي مَنْ رَفَعَهُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ * وَ مَا أَذْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ * فَكُ رَقَبَةٍ:" «يَعْنِي بِقَوْلِهِ: "فَكُ رَقَبَةٍ" وَآيَةَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَإِنَّ ذَلِكَ فَكُ رَقَبَةٍ» . (الكافي : الجزء ١ الصفحة ٣٤٩ الحديث ٤٩ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٤ الحديث: ٩٩ / ١١٦٣٩)**

មូហ្គាម៉ាដ្ឋ បឺន យ៉ាក្កុតូប[មានប្រសាសន៍]តមកពី អាល់-ហ្វ្លែសេន បឺន មូហ្គាម៉ាដ្ឋ តមកពី មូហ្គាឡា បឺន មូហ្គាម៉ាដ្ឋ តមកពី មូហ្គាម៉ាដ្ឋ បឺន យូមហ្វ្លា តមកពី យូនុស តមកពីបុរស ម្នាក់តាមបណ្តាញព័ត៌មាន មិនដាច់ដែលឡើងទៅដល់ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្លែ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្លែ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពី ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែដ្ឋ [៩០:១១] តែគេមិនប៉ុនប៉ងយកផ្លូវឡើងទេ ។ [៩០:១២] អ្នកដឹងបានដូចម្តេច ថាអ្វីគឺផ្លូវឡើង ? [៩០:១៣] គឺដោះលែងទាស:ម្នាក់ឲ្យមានសេរីភាព ថា: "តាមរយៈព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៩០:១៣] គឺដោះលែងទាស:ម្នាក់ឲ្យមានសេរីភាព អល់ឡោះហ្វ្លែដ្ឋចង់ចែងអំពីវិទ្យាយ៉ាស្កុនេរបស់ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ពីព្រោះវិទ្យាយ៉ាស្កុនេដោះលែងទាស:[ព័ត៌មាននរក] ។" (الكافي 1: 49/349)

وَعَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ الْخَضْرَمِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَكُ رَقَبَةٍ"، قَالَ: «النَّاسُ كُلُّهُمْ عِبِيدُ النَّارِ إِلَّا مَنْ دَخَلَ فِي طَاعَتِنَا وَوَلَّيْتَنَا، فَقَدْ فَكَّ رَقَبَتَهُ مِنَ النَّارِ، وَ الْعَقَبَةُ: وَوَلَّيْتَنَا» . (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٩٩ الحديث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٥ الحديث: ٩٩ / ١١٦٤٦)**

[...]ពាយការណ៍]តមកពី អាស្ថម្ភាដ្ឋ បឺន អាល់-ក្លីស៊ីម តមកពី អាស្ថម្ភាដ្ឋ បឺន មូហ្គាម៉ាដ្ឋ តមកពី មូហ្គាម៉ាដ្ឋ បឺន អាល់-ខ្ញុំលីដ្ឋ តមកពី មូហ្គាម៉ាដ្ឋ បឺន អ៊ូម៉ា តមកពី អាហ្វិ បាការ អាល់-ហ្គាដ្ឋរីមី ដែល

បានថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៩០:១៣] គឺ ដោះលែងទាសៈម្នាក់ឲ្យមានសេរីភាព ថា៖ "មនុស្សទាំងអស់ជាទាសៈរបស់ភ្លើងនរក លើកលែងតែ បុគ្គលណាដែលជ្រកក្រោមការស្តាប់បង្គាប់យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ និងវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ។ ដូច្នេះកបុគ្គលនេះនឹង រួចនឹងមភ្លើងនរក ។ ឯផ្លូវឡើងនោះគឺវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ។" (2: 6/799)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «فَلِكُ رَقَبَةٍ»، قَالَ: «بِنَا تُغَلُّ الرِّقَابُ، وَ بِمَعْرِفَتِنَا، وَ نَحْنُ الْمُطْعَمُونَ فِي يَوْمِ الْجُوعِ وَ هُوَ الْمُسْعَبَةُ».(تفسير القمّي: الجزء ٢ الصفحة ٤٢٣، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٥ الحديث: ٩٩ /١١٦٤٤/)**

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្វឹមមានប្រសាសន៍ថា យ៉ាក្តីហ្វារ ប៊ិន អាល្លុយ៉ាដូ បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គាំ ប៊ិន មូសា តមកពី អាល-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អាលី ប៊ិន អាហ្វិ ហ្គាំស្វាស្តុ តមកពីឪពុក លោក តមកពី អាហ្វិ បាស្លៀវ ដែលបានថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៩០:១៣] គឺដោះលែងទាសៈម្នាក់ឲ្យមានសេរីភាព ថា៖ "កទាំងឡាយមាន សេរីភាព[ពីនឹងមភ្លើងនរក]ដោយសារយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ និងដោយសារទទួលស្គាល់យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ។ យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ជាអ្នក ផ្តល់អាហារក្នុងថ្ងៃអត់ឃ្មាន នោះគឺទុរភិក្ស (ការអត់ឃ្មាន) ។" (2: 423) (تفسير القمّي: 2: 423)

وَ عَنْهُ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ الدَيْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِيَانَ بْنِ تَعْلَبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ [قَوْلُهُ]: «فَلَا افْتَحَمَ الْعُقْبَةُ»؟ فَقَالَ: «مَنْ أَكْرَمَهُ اللَّهُ بَوْلَايَتِنَا، فَقَدْ جَارَ الْعُقْبَةَ، وَ نَحْنُ تِلْكَ الْعُقْبَةُ الَّتِي مَنِ افْتَحَمَهَا نَجَّى».

[...] [ព្រះការណ៍]តមកពី អាលី ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពី សាស្តុល ប៊ិន ស្វ័យ៉ាដូ តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ស៊ូឡែម៉ាន អាល-ដៃឡាមី តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាបាន ប៊ិន មាកុលុបដែលបានថាខ្ញុំបាន និយាយជាមួយ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ [មានន័យថាអ្វី]ព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គាំ عَلَيْهِ السَّلَامُ [៩០:១១] តែគេមិនប៉ុនប៉ងយកផ្លូវឡើងទេ?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែលអល់ឡោះហ្គាំ عَلَيْهِ السَّلَامُ បានលើកស្តាយដោយវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ អ្នកនោះ ដើរលើផ្លូវឡើង ហើយយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ គឺផ្លូវឡើងនោះ ។ អ្នកណាប៉ុនប៉ងចង់បានផ្លូវឡើងនោះ អ្នកនោះនឹង បានទទួលការជួយសង្គ្រោះ ។"

قَالَ: فَسَكَتَ، فَقَالَ: «هَلْ أُفِيدُكَ حَرْفًا، حَيْرٌ [لَكَ] مِنَ الدُّنْيَا وَ مَا فِيهَا؟». قُلْتُ: بَلَى جُعِلْتُ فِدَاكَ. قَالَ: «قَوْلُهُ: "فَلِكُ رَقَبَةٍ" ثُمَّ قَالَ: «النَّاسُ كُلُّهُمْ عِبِيدُ النَّارِ غَيْرِكَ وَ أَصْحَابِكَ، فَإِنَّ اللَّهَ فَكَ رِقَابِكُمْ مِنَ النَّارِ بَوْلَايَتِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ»». (الكافي: الجزء ١ الصفحة ٣٥٧ الحديث ١، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٤ الحديث: ٩٩ /١١٦٤٢/)**

លោកបានថាព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ លែងនិយាយ បន្ទាប់មកមានវចនៈថា៖ "បានទេ បើខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ផ្តល់ប្រយោជន៍ ដល់លោកដោយសម្តីមួយដែលប្រសើរសម្រាប់លោកលើសលោកនេះនិងលោកមុខ និងលើសអ្វីៗ ដែលមាននៅក្នុងនោះ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានក្រាប

ទូល ១" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ عَنْ [៩០:១៣] គឺដោះលែងទាសៈម្នាក់ឲ្យ មានសេរីភាព ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មនុស្សទាំងអស់ជាទាសៈរបស់ភ្លើងនរក លើក លែងតែលោកនិងបក្សពួកលោកទេ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ عَنْ បានដោះលែងខ្សែបង្ហូររបស់អស់លោកពី ភ្លើងនរកដោយវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង عليهم السلام គឺព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ។" (88 /357 :1 (الكافي)

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَيْمُونِ الْقَدَّاحِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ أَطْعَمَ مُؤْمِنًا حَتَّى يُشْبِعَهُ لَمْ يَدِرْ أَحَدٌ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ مَا لَهُ مِنَ الْأَجْرِ فِي الْآخِرَةِ، لَا مَلَكَ مُقَرَّبٌ، وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ». ثُمَّ قَالَ: «مِنْ مُوجِبَاتِ الْمَعْفَوَةِ إِطْعَامُ الْمُسْلِمِ السَّعْبَانَ» ثُمَّ قَرَأَ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْعَبَةٍ * بِبَيْمَاتٍ * أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ *". (الكافي : الجزء ٢ الصفحة ١٦١ الحديث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٥ الحديث: ٩٩ / ١١٦٤٣)**

[...][រាយការណ៍]តមកពីមិត្តយើងច្រើន តមកពី សាស្ត្រ ប៊ិន ស៊ីយាដ្ឋ តមកពី យ៉ាកុបហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្ឋ អាល់-អុស្តុហ្វារី តមកពី អុប្បុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន ម៉ែមួន អាល់-ក្លីដ្ឋាស្ត ដែលបានថា អាច អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាផ្តល់អាហារដល់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទាល់តែឆ្អែត ពុំ មានសត្វលោកណាមួយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ عَنْ ដឹងទេថាអ្នកនោះនឹង បានទទួលនូវព្រះរង្វាន់មួយណាទេ ក្នុងលោកមុខ ទេវតាជំនិតទាំងឡាយនិងព្រះសាស្ត្រ عليهم السلام មូសាលា عليهم السلام ទាំងឡាយក៏មិនដឹងដែរ មានតែ អស់ឡោះហ្ន៎ عَنْ ព្រះម្ចាស់នៃពិភពទាំងពួង ទេដែលទ្រង់ញាណ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លក្ខខណ្ឌដំបូងបង្អស់ក្នុងការលើកលែងទោសរបស់មុស្លីម គឺការឲ្យអាហារដល់ជនស្រេកឃ្មាន ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូត្រព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عَنْ [៩០:១៤] ឬជួយផ្គត់ផ្គង់អាហារក្នុងថ្ងៃអត់ឃ្មាន [៩០:១៥] ដល់កូនកំព្រាជាប់សាលាហិត [៩០:១៦] ឬដល់ជនក្រីក្រដែលនៅក្នុងទុក្ខភាព ។" (6 /161 :2 (الكافي)

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿٧﴾

១៧. បន្ទាប់មកអ្នកនោះនៅក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ជាសំគៀនគ្នាឲ្យចេះអត់ផ្គត់ ជាសំគៀនគ្នា ឲ្យចេះអាណិតអាសូរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ១៧

علي بن إبراهيم، قال: حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ سَهْلٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِيِّ، عَنْ مُوسَى بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ ابْنِ جَرِيحٍ [جَرِيحٍ]، عَنْ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: فِي قَوْلِهِ «وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ» عَلَى فَرَايِضِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ «وَ تَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ» فِيمَا بَيْنَهُمْ وَ لَا يُقْبَلُ هَذَا إِلَّا مِنْ مُؤْمِنٍ. (تفسير القمِّي : الجزء ٢ الصفحة ٤٢٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٧ الحديث: ٩٩ / ١١٦٥٤)**

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រហ្វីម មានប្រសាសន៍ថា សាមីដ្ឋ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្ឋ បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី បាក់រី ប៊ិន សាស្ត្រ តមកពី អុប្បុល-កុនី តមកពី មូសា ប៊ិន អុប្បុល-វ៉ាហ្ន៎ តមកពី អ៊ីប្រូ យ៉ាហ្ន៎ ត

មកពី អុត្តីអ៊ី មកពី អ៊ីបនូ អាប់បាស ដែលមានប្រសាសន៍ថាអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៩០:១៧] បន្ទាប់មកអ្នកនោះនៅក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ដាស់តឿនគ្នាឲ្យចេះអត់ធុត់ ថា៖ "អំពីកាតព្វកិច្ចដែលអល់ឡោះហ្ន៎ដាក់មក ដាស់តឿនគ្នាឲ្យចេះអាណិតអាសូរ អំពីអ្វីដែលនៅរវាងពួកគេ ។ គេនឹងមិនទទួលយកអ្វីទាំងនេះពីអ្នកណាក្រៅពីអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេ ។" (تفسير القمّي 2: 423)

១៨. ជនទាំងនេះជាជនខាងស្តាំដៃ ។

១៩. ជនានុជនណា ដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញា យើង ជនទាំងនោះជាជនខាងឆ្វេងដៃ ។

២០. ពួកគេនឹងមានភ្លើងឃុំជិត ។

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾
 عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ ﴿٢٠﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨-២០

علي بن إبراهيم: قَوْلُهُ تَعَالَى: "أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ" قَالَ: أَصْحَابُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا" قَالَ: الَّذِينَ خَالَفُوا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ"، وَ قَالَ: أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ: أَغْدَاءُ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) "عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ" أَيُّ مُطَبَّقَةٌ. (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٤٢٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٦٦٦ الحديث: ١١٦٥٢/ ٩٩)**

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម [នៅក្នុងតាហ្វៀសៀវត្តម្លី មានប្រសាសន៍ថា] ព្រះអង្គ (គឺអ៊ីម៉ា មានវចនៈ: មានសញ្ញា និងបណ្តាព្រះសញ្ញា) មានវចនៈ: អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៩០:១៨] ជនទាំងនេះជាជនស្តាំដៃ ថា៖ "គឺបក្សពួករបស់ អាមីរុល-មុមីនីន ។" [៩០:១៩] ជនានុជនណាដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញាយើង ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "គឺពួកប្រឆាំងអាមីរុល-មុមីនីន ជនទាំងនោះជាជនខាងឆ្វេងដៃ ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ពួកខាងឆ្វេងដៃជាសត្រូវរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ។" [៩០:២០] ពួកគេនឹងមានភ្លើងឃុំជិត ពោលគឺ ស្រទាប់ភ្លើង ។" (423 :2) (تفسير القمّي)

* وقال علي بن إبراهيم: الآيات: أمير المؤمنين و الأئمة (عليهم السلام)، و الدليل على ذلك قَوْلُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا لِلَّهِ آيَةٌ أَكْبَرُ مِنِّي». ** (تفسير القمّي الجزء ١ صفحة ٣٠٩ ، تفسير البرهان ج ٣ ص ١٥)

* អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថាព្រះសញ្ញាគឺអាមីរុល-មុមីនីន និងបណ្តាព្រះសញ្ញាអ៊ីម៉ា ក៏ស្តុតាងរឿងនេះនៅក្នុងសម្តីរបស់អាមីរុល-មុមីនីន គឺ៖ "ពុំមានព្រះសញ្ញាមួយណារបស់ អល់ឡោះហ្ន៎ដែលធំជាងខ្ញុំ ។" (تفسير القمّي) ។

* قَالَ: وَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا، فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ، أَنْ كَذَّبُوا بِالْأَوْصِيَاءِ كُلِّهِمْ». ** (تفسير القمّي الجزء ١ صفحة ١٩٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجز : ٢ صفحة : ٤١٨)

* លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ (គឺអ៊ីម៉ា យ៉ាក្តាហ្វារ) មានវចនៈ ថា៖

"ពួកគេបដិសេធព្រះសញ្ញាយើង^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ}ទាំងអស់នៅក្នុងគូរអានដែលមនុស្សតិចណាស់ដឹង ។ ពួកគេ
បដិសេធព្រះឧត្តរាធិការទាំងអស់^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} (គឺអ្នកស្នងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ}) ។" (تفسير القمي)

* مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ أَوْ غَيْرِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ
أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ... كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: مَا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ آيَةٌ هِيَ أَكْبَرُ مِنِّي، وَ لَا لِلَّهِ مِنْ نَبِيٍّ أَعْظَمُ
مَنِّي. ** (الكافي الجزء ١ صفحة ١٦١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة : ٥٦٤)

* មូហាំម៉ាដ៍ ប៊ិន យ៉ាក្កុបមានប្រសាសន៍តមកពីមូហាំម៉ាដ៍ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពី អាស៊ុយ៉ាដ៍ ប៊ិន
មូហាំម៉ាដ៍ តមកពី មូហាំម៉ាដ៍ ប៊ិន អាហ្វិ អ៊ូមែរ ឬបុរសម្នាក់ទៀត តមកពី មូហាំម៉ាដ៍ ប៊ិន អាល់-ហ្វៃដ៍ល៍
តមកពី អាហ្វិ ហ្វាស្យាស៍ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុប្យា^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ដែលមានវចនៈថាអាមីរុល-មុមីនីន^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈ
ថា៖ "ពុំមានព្រះសញ្ញាណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ដែលធំជាងខ្ញុំ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ទេ ពុំមានព្រះដំណឹងណាមួយពី
អល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ដែលធំជាងខ្ញុំ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ទេ ។" (الكافي)

ពាក្យរាយ

-កូនដំរីឯធំធាត់ល្អ [៩០] ។	៤
-ហេតុអ្វីរោមមិនដុះលើបាតដៃ [៩០:៤-៦] ។	៤
-ការពារកូនដំរី [៩០] ។	៤
-ជនខាងឆ្វេង[ដៃ] [៩០:១៨-២០]	១៥
-ជនខាងស្តាំដៃ [៩០:១៨-២០] ។	១៥
-ព្យាបាលរោគច្រមុះ [៩០] ។	៤
-ព្រះសញ្ញា [៧៤:១១-៣០] ។	១៥
-ព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្គី ^{عَلِيٍّ} [៧៤:១១-៣០] ។	១៥